

عنوان مقاله:

ردپای خرطوم داران میوسن در نهشته های سازند سرخ بالایی، شمال آوج، ایران مرکزی

محل انتشار:

فصلنامه علوم زمین، دوره 34، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

نصراله عباسی - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

صفورا شاکری - معاونت پژوهشی، دانشکده مهندسی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

جواد ربانی - گروه زمین شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

خلاصه مقاله:

در رخنمونی از بخش زیرین سازند سرخ بالایی (میوسن میانی-پسین) در شمال شهر آوج، واقع در استان قزوین و به سبزی ۱۳۵ متر، مجموعه ای از ردپاهای خرطوم داران (فیل ها) یافت شد. این ردپاها به صورت فرورفته در سطح بالایی رسوب حفظ شده اند و به شکل اثری گرد با حاشیه صاف تا برجسته یا با انباشتی از رسوب در بخش پیشانی رد پاها می باشند. در برخی از ردپاها اثر پنج انگشت نیز قابل مشاهده است. در بیشتر لایه ها ردپاها به تعداد زیاد برای مانده اند که نشان دهنده حرکت گله ای فیل ها هستند. این ردپاها از دیدگاه ایکنوتاکسونومیک اثرجنس و اثرگونه Proboscipeda enigmatica تشخیص داده شدند. ردپاها در دو گروه اندازه ای کوچک (۱۵ cm) و بزرگ (۲۵ cm) بوده و براساس روابط هندسی (ژئومتریک) بلندی شانه فیل های بزرگ ۱۴۰ تا ۱۷۰ سانتی متر و افراد کوچک ۷۶ تا ۱۰۶ سانتی متر برآورد شد. با توجه به گزارش های در دسترس از سنگواره استخوان فیل های میوسن در ایران و همچنین الگوی پراکنش خرطوم داران در این زمان، به گمان فزون جنس ۱۹۱۷ Choerolophodon Schlesinger از خانواده Gomphotheriidae کاندید اصلی اثرساز ردپاهای آوج بوده است. به همراه این ردپاها آثار شای کروکودیل ها و ماهیان نیز یافت شدند که در حوضچه های کم ژرفای آن زمان زندگی می کرده اند.

کلمات کلیدی:

مهردار، ردپا، میوسن، خرطوم داران، سازند سرخ بالایی، آوج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1950817>

